

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
Den Faglige Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug
Observatoriet for Det Indre Marked

TJENESTEYDELSESDIREKTIVETS FØLGER FOR BYGGESEKTOREN

RAPPORT

INT/SMO - EESC-2014-02466-00-01-TCD-TRA

INDHOLDSFORTEGNELSE

	FORORD	3
1.	VIGTIGSTE RESULTATER	4
2.	KONKLUSIONER OG HENSTILLINGER	4
	BILAG	18
	MÅL OG METODE	18
	DIREKTIVERNE KORT FORTALT	18
	TJENESTEYDELSESDIREKTIVET	19
	DIREKTIVET OM Udstationering af arbejdstagere	19
	HÅNDHÆVELSESDIREKTIVET	20
	DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OM DIREKTIVERNE	21

FORORD

Tjenesteydelsesdirektivet (2006/123/EF af 12. december 2006) om liberaliseringen af tjenesteydelser i det indre marked har haft en massiv indflydelse på mange aspekter af mobilitet på tværs af grænserne. Det er sandsynligvis et af de mest kontroversielle tiltag i EU's nyere historie, da det har affødt en meget følelsesladet debat i den bredere offentlighed og blandt arbejdsmarkedets parter. **Udstationeringsdirektivet** (1996/71/EF) blev vedtaget før udvidelsen med Øst- og Centraleuropa og er uløseligt forbundet med levering af tjenesteydelser. Det gælder især for byggebranchen. På den ene side har krisen betydet, at begge direktiver har ført til frygt og stigmatiseret mobiliteten fra "arbejdskrafteksporterende" medlemsstater ("*De stjæler vores job!*"). På den anden side har de nye udvidelsesrunder bragt mangfoldighed og nye udfordringer med sig inden for det indre marked. Den sociale dimension af det indre marked - den europæiske sociale model - skal dog fortsat være hovedhjørnestenen i EU's identitet.

I sin udtalelse om *udviklingen hen imod et borgerorienteret og menneskeligt perspektiv i det indre marked*¹, udtalte Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU), at det er i "*tjenesteydelsessektorerne generelt (...), manglerne på gennemførelse af det indre marked giver størst udslag, men det er også her, der er behov for størst innovation ikke blot for så vidt angår foranstaltninger, men også de anvendte redskaber.*"

Observatoriet for Det Indre Marked, blev oprettet i EØSU i 1994 med støtte fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. Dets rolle er at analysere, hvordan det indre marked fungerer, identificere problemer og hindringer samt foreslå løsninger fra civilsamfundets synsvinkel - i dette tilfælde at formulere konklusioner før valget til Europa-Parlamentet i maj 2014.

¹ Udtalelse CESE 466/2012, [EUT C 143 af 22.5.2012, s. 17.](#)

1. VIGTIGSTE RESULTATER

EU bør gradvist bevæge sig mod gensidig anerkendelse fra marked til marked. Samfundet som helhed og byggebranchen i særdeleshed vil have fordel af en sammenhængende strategi for hele EU om bekæmpelse af internationale netværk af svindlere. Det haster med at blive enige om fælles definitioner på EU-niveau. Dette er en reel udfordring - særligt i forhold til at finde løsninger på langvarige problemstillinger. For at nå målet skal der gøres en række tiltag: der bør indføres europæiske minimumsstandarder for tilsynsmyndigheder, en oversigt over europæiske standarder på skatteområdet og det sociale område samt et europæisk socialsikringsnummer. Udfordringer kan ikke håndteres effektivt uden institutionel styrke, ejerskab og korrekt gennemførelse samt en sammenhængende social lovgivning.

Når det gælder byggebranchen, kan der på basis af bidrag fra de relevante civilsamfundsorganisationer fremhæves følgende 10 centrale konklusioner:

- 1 Destinationslandsprincippet skal gælde over hele linjen²;
- 2 Konkurrence skal ske med udgangspunkt i kvalitet og lige konkurrencevilkår og ikke på baggrund af "social dumping";
- 3 Reglerne for det indre marked skal gennemføres korrekt og implementeres over hele linjen³;
- 4 For at opnå en reel fælles tilgang og sammenhæng er der brug for fælles koncepter og definitioner;
- 5 Effektivt og virkningsfuldt samarbejde mellem nationale myndigheder er helt afgørende;
- 6 Det er vigtigt at bevare den europæiske sociale model, hvis man ønsker offentlighedens støtte og accept;
- 7 Det ser ud til, at kortordningen giver mulighed for praktiske og gennemførlige løsninger med hensyn til bedre overvågning;
- 8 Institutionel styrke og den nødvendige konsekvens i brugen af regler og kontroller⁴ samt højere bøder;
- 9 Reelt samarbejde mellem offentlige myndigheder og arbejdsmarkedets parter er god ledelse;
- 10 Nærhedsprincippet skal gælde, så medlemsstaterne kan bruge særligt tilpassede overvågningsredskaber.

2. KONKLUSIONER OG HENSTILLINGER

Følgende sammendrag oplister og problemer og mangler (konklusioner) og mulige løsninger (henstillinger). Det kan forekomme, at indholdet af tabellernes to sider ikke matcher.

² Indførelse af dette princip indebærer ændret lovgivning.

³ Fra de nationale myndigheder til de lokale socioøkonomiske aktører. Hvis begge direktiver blev anvendt korrekt, ville de styrke hinanden gensidigt.

⁴ Fra "hænge ud"-princippet (selvregulering, branchekodekser) til retsforfølgelse og udelukkelse fra markedet. Det, det drejer sig om, er juridisk klarhed.

SHORTCOMINGS (FINDINGS)	PROPOSED SOLUTIONS (RECOMMENDATIONS)
HEADING	
ITEM RELATED TO THE SERVICES DIRECTIVE	
Shortcomings, problems and obstacles highlighted by the various interlocutors in interviews, meetings and publications (12)	Proposals to remedy shortcomings, problems and obstacles
ITEM RELATED TO THE POSTING OF WORKERS DIRECTIVE	
Shortcomings, problems and obstacles highlighted by the various interlocutors in interviews, meetings and publications	Proposals to remedy shortcomings, problems and obstacles (34)

Source (page of the staff working paper where the statement is taken from)

Strukturen af sammendraget "Konklusioner og henstillinger"⁵.

MANGLER (KONKLUSIONER)	FORESLÅEDE LØSNINGER (HENSTILLINGER)
ADMINISTRATION	
A1-blanket⁶	
Der svindles ofte med A1 blanketter. Oprindelseslande bekræfter ikke data i A1 eller brug i destinationslandet (32).	Den bekræftede A1 blanket skal fremvises, før arbejdet påbegyndes Skal kædes sammen med kortordningen
Et betydeligt antal A1 blanketter forfalskes eller indeholder fejl og tjekkes ikke (99)	Bestemmelse af ansættelsesstatus bør være det juridiske ansvar i det land, hvor arbejdet udføres. Dette land skal fastslå, om overholdelsen/overvågningen fremgår tydeligt af arbejdsvilkårene og de kontraktuelle vilkår. Kortordningen kunne være nyttig, når det gælder håndteringen af risikoen for bedrageri
ERKLÆRINGER	
45 % af alle udenlandske arbejdstagere uden erklæring findes i byggebranchen (34)	Sørge for, at de 10 medlemsstater, som ikke har et har et system om forudgående erklæring, gennemfører et, så (32)...
Erklæring forud for udstationeringen findes ikke i alle medlemsstater (36)	...erklæringen om aktiviteten kan bruge alle steder
En erklæring, der ser rigtig ud, kan dække over dobbelt bogføring	Erklæringen skal være i elektronisk form
KORTORDNINGEN⁷	
Spørgsmålet om databeskyttelse synes at være problematisk (eller at være en ond cirkel), da det muligvis vil kunne forhindre adgangen til visse oplysninger: - Kortet forhindrer ikke bedrageri f.eks. forfalskning eller kopiering (men gør det sværere); - Har begrænsede fordele, eftersom mange udstationerede arbejdstagere har meget korte	Brug af ID eller pas kunne vise sig at være en praktisk og brugbar løsning at falde tilbage på, som ville gøre det muligt for de kompetente myndigheder at gennemføre kontroller (38) Kortet kunne indeholde grundlæggende standardinformation. Øvrige informationer ville være frivillige - f.eks. bærerens professionelle kvalifikationer (43)

⁵ Arbejdsrapport: se <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-services-directive>. Når der ikke er sidehenvisninger, betyder det, at udsagnene kommer fra diskussioner med bidragsydere.

⁶ A1-blanketten giver dokumentation for status for udstationerede arbejdstageres sociale sikringsrettigheder. http://europa.eu/youreurope/citizens/work/social-security-forms/index_da.htm.

⁷ FIEC og EFBWW har startet en undersøgelse af den eksisterende kortordning, som skal være færdig i juni 2014. Sverige har allerede dette system. Danmark og Norge har planer om at indføre det.

kontrakter; - Stiller krav om en computerbaseret erklæring, men disse er på papir ⁸ ; - Eksisterende kortordninger i medlemsstaterne har forskellige formål (35)	Det er afgørende, at (kort)ordningerne fungerer på tværs af grænser Indføre trafiklysprincippet
LOVGIVNINGSMÆSSIGE OG INSTITUTIONELLE RAMMER	
De lovgivningsmæssige og institutionelle rammer for tilsyn synes at være begrænsede. Er det med andre ord sandsynligt, at de nuværende lovgivningsmæssige og institutionelle rammer vil løse problemerne (dvs. i forhold til tilsyn, databeskyttelse, EU's sociale dimension osv.)?	

ARBEJDSMARKEDET	
ARBEJDSULYKKER	
Definitionen af arbejdsulykker varierer mellem medlemsstaterne. Dette har indflydelse på niveauet for skadeserstatninger og på visse nationale sundhedssystemer	
MOBILITET	
Åbenlys social dumping har haft en skadelig indvirkning på EU's image (35)	Oplysningskampagner rettet mod arbejdstagere for at informere dem om rammebetingelserne, inden de skriver under på en ansættelseskontrakt
Genoplivning af mistro mod udlændinge til skade for lovgivningens forrang (35)	
SOCIAL DUMPING	
Social dumping "defineres" ofte i forhold til ens egen opfattelse. Generelt forstås det som en situation, hvor lavt betalte arbejdstagere fra forskellige medlemsstater tager de lokales job. Kommissionen beskriver det som en situation, "hvor udenlandske tjenesteudbydere kan underbyde lokale tjenesteudbydere, fordi deres arbejdsforhold er dårligere" ⁹	"Den fine balance mellem friheden til at udbyde tjenesteydelser på tværs af grænser og behovet for effektive instrumenter til at overvåge og håndhæve rimelige ansættelsesvilkår i værtslandet, som er indeholdt i den endelige aftale om tjenesteydelsesdirektivet," skal opretholdes ¹⁰
Uanset hvad definitionen af social dumping måtte være, er der en udbredt opfattelse af, at der er en trussel mod den europæiske sociale model. Dette er med til at mindske tilslutningen til EU's integrationsproces (15, 25, 76, 104)	Artikel 3 i EUF-traktaten og charteret om grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder skal gennemføres
Ofte er jobs, der besættes af udenlandske arbejdstagere netop dem, som de lokale ikke er villige til at påtage sig - så derfor er argumentet om, at "de tager vores jobs" langt hen ad vejen polemisk og populistisk	Man skal bestræbe sig på at forene de økonomiske friheder og de grundlæggende sociale rettigheder
	Undersøge tanken om et "Europæisk socialt Interpol", som vil kunne understøtte de forskellige medlemsstaters arbejdstilsyn ¹¹

⁸ Dette er tilfældet i forhold til udvikling af elektronisk offentlige tjenesteydelser. Blandt andet kunne Estland og Østrig være eksempler til efterfølgelse.

⁹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=471>. M. Bernaciak, foreslår i "Social dumping: political catchphrase or threat to labour standards?", s. 40 (2012), at "Social dumping can be defined as a strategy geared towards the lowering of social standards for the sake of enhanced competitiveness. It is prompted by companies but indirectly involves their employees and/or home and host country governments, and has negative implications in the social sphere."

¹⁰ <http://www.euractiv.com/social/europe/business-backs-commission-dispat-news-218283>.

¹¹ Gennemførelsesdirektivet nævner EØSU's forslag fra dets udtalelse CESE 970/2010, [EUT C 44 af 11.2.2011, s. 90](#).

Hvilken funktion/position har det sociale charter i det indre marked? Hvordan forholder det sig med den sociale dimension i EU's offentlige orden?	
SOCIAL SIKRING	
Selvom social sikring ikke er del af tjenesteydelsesdirektivet, er det så ikke en "potentielt umulig opgave at få medlemsstater til at gennemføre lovgivning om tjenesteydelser uden harmonisering af social sikring, løn og betingelser osv. på EU-plan?"	Korrekt anvendelse af forordning 883/04 (koordinering af de sociale sikringsordninger) (11)
	Der skal etableres en europæisk oversigt over skattemæssige og sociale begreber (26)
	Der skal etableres et europæisk socialsikringsnummer
Omgåelse af regler og forpligtelser er udbredt og fører til uro i byggebranchen	Der skal gennemføres mekanismer, som skal sikre, at forholdene i værtslandet bliver gældende ¹²
UDSTATIONERING AF ARBEJDSSTAGERE	
Erklæring forud for udstationeringen findes ikke i alle medlemsstater (36)	Etablere en database, som gør det muligt at spore arbejdstagere - IMI kunne videreudvikles til at håndtere dette
Det er ikke obligatorisk i alle medlemsstater at kunne bevise sine kvalifikationer ¹³	Det er nødvendigt med en overordnet EU-tilgang
Belgien har regler om vikarbureauer, mens andre medlemsstater ikke har det (33)	Forbyde annoncering for ulovlig praksis via vikarbureauer (33)
	Udstationerede arbejdstagere skal informeres behørigt om den relevante lovgivning i det land, de rejser til (44)
Der eksisterer ikke udstationerede selvstændige arbejdstagere (begrebet er en selvmodsigelse) (20) ¹⁴	

LOVGIVNINGSMÆSSIGE ASPEKTER

SELVREGULERING

Selvregulering har vist sig at være nyttigt og effektivt i en række sektorer, eksempelvis inden for reklamer og alkoholiske drikkevarer. Det giver en fleksibilitet og mulighed for at reagere, som lovgivningen mangler. Men selvregulering virker vanskelig i byggebranchen på baggrund af de nuværende kendetegn for denne sektor	Man kan i høj grad lære fra denne type modeller, som grundlæggende kræver en "klimaændring", når det gælder politisk mod og "positiv selvbestemmelse" (28)
	Pålagt selvregulering kan være en mulighed
Lovgivningen tilpasser sig langsomt til nye udviklingstendenser (f.eks. fra en offentligt styret økonomi til en privatstyret)	Selvregulering er mere reaktiv (og deltagelsesbaseret)
	Et europæisk adfærdskodeks på grundlag af bedste praksis ville kunne være med til at sætte standarden - eksempelvis om, hvilke informationer/data der skal leveres (44)
	Korrekt gennemførelse og håndhævelse af eksisterende lovgivning ville være tilstrækkeligt også i forhold til de forskellige relevante aktørers ansvarlighed.

¹² Dette indebærer, at direktivet ville skulle revideres.

¹³ Det er obligatorisk i Frankrig og Polen.

¹⁴ Udtalelse CESE 2063/2012 [EUT C 161 af 6.6.2013, s. 14.](#)

SMV'er	
Pres på mikro- og små og mellemstore virksomheder i byggebranchen med fastansatte medarbejdere fra billig arbejdskraft fra de østlige medlemsstater (bortset fra i lovregulerede erhverv som f.eks. begravelsesservice)	
Overdrevet høje sociale omkostninger baner vejen for bedrageri (35)	
Har ikke adgang til tværnationale markeder (sprog, forsikring, osv.)	
Kompleksiteten af den nationale arbejdsmarkedslovgivning og europæisk lovgivning	

EØSU har allerede flere gange argumenteret for at bruge principperne om intelligent lovgivning¹⁵

MISBRUG	
BEDRAGERI	
Bedrageri via omgåelse af national arbejdsmarkedslovgivning (sort arbejde eller falsk selvstændig erhvervsvirksomhed) (76) ¹⁶	<ul style="list-style-type: none"> - Retsforfølgelse - Mere effektive, fleksible og enkle rammer for overtidsbetaling i byggebranchen; - Systematisk brug af fakturaer for byggematerialer; - Identifikations-navnekort på byggepladser (se også kortordning): - Fravige princippet om den laveste pris som eneste tildelingskriterie ved offentlige udbudsprocedurer; - Kæde offentlige databaser sammen med kampen mod bedrageri; - Kombinere reduktionen af sociale og skattemæssige bidrag med tilstrækkelige alternativer, der kan sikre balancen på budgetterne; - Fremme bæredygtigt byggeri og skatterabatter (26)
- At virksomhederne i høj grad går fri af straf (her spiller de multinationale markeder en afgørende rolle), fører til, at den sociale sammenhængskraft går i opløsning	
Svindel, der trives i et næsten "sanktionsfrit" miljø, er et reelt problem ¹⁷ (31)	<ul style="list-style-type: none"> "Hænge svindlerne ud" ved at bruge VIES-databasen til at vælge underleverandører (32) Højere bøder for at afskrække folk fra at begå bedrageri Udelukkelse fra markedet af firmaer, der er blevet dømt for bedrageri¹⁸ (27)
BEDRAGERISKE VIRKSOMHEDER/BEDRAGERISK ADFÆRD	
Bedrageriske virksomheder flytter fra medlemsstat til medlemsstat for at flygte fra mulig retsforfølgelse	<ul style="list-style-type: none"> Hjemlande har et ansvar for at sætte en stopper for ulovlige aktiviteter Dårlige virksomheder SKAL forbydes adgang til markedet. Bedrageri er et udelukkelseskriterium
Manglende retshåndhævelse på nationalt og tværnationalt niveau	Tilstrækkelig retshåndhævelse er et kernepunkt
Konstaterede sager, hvor det kan påvises, at arbejdstagere har fået frataget deres pas, og sager, hvor kun del af lønningerne er blevet udbetalt for at holde arbejdstagerne på byggepladsen (41)	Retsforfølgelse

¹⁵ Se EØSU's udtalelser CESE 1068/2005, [EUT C 24 af 31.1.2006, s. 39](#) og CESE 984/2011, [EUT C 248 af 25.8.2011, s. 87](#).

¹⁶ Se <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=2055&furtherNews=yes>.

¹⁷ F.eks. den latterligt lave bøde i Belgien på 25 euro pr. ansat, der bliver udnyttet...

¹⁸ Som det f.eks. er indført i Østrig.

Udstationeringsdirektivet fokuserer på "Land A mod Land B"-aspektet og tager ikke hensyn til kompleksiteten med flere stater og bedrageriske virksomheder (37)	
MASKERET SELVSTÆNDIG ERHVERVSVIRKSOMHED	
<p>Enorme forskelle i de nationale definitioner af selvstændig erhvervsvirksomhed. Tværnationalt misbrug af status som selvstændig erhvervsdrivende er svært at vurdere og retsforfølge (99)</p> <p>Det er selvstændig erhvervsvirksomhed, når det kan slås fast, at de aktiviteter, der udføres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ikke befinder sig i et underordningsforhold, når det gælder udførelsen af den pågældende aktivitet; • ikke befinder sig i et underordningsforhold, når det gælder valg af betingelserne i forhold til aflønning, og arbejdet sker under personens eget ansvar; • til gengæld for løn betalt direkte og fuldt ud til personen. <p>Mens adskillige medlemsstater allerede har forsøgt at finde en præcis definition af forskellen mellem arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende på basis af en række kriterier, som er fastlagt på forhånd, betyder den meget komplekse forskel på folks reelle situationer, at det i praksis ofte har vist sig svært at nå frem til en sådan definition</p>	<p>Fastlægge et sæt af fælles europæiske kriterier, som vil kunne give retningslinjer for hvordan man afgør, hvilken type beskæftigelse der er tale om. Respektere nærhedsprincippet. ILO's henstilling fra 2006 har en bred tilgang til begrebet "ansættelsesforhold" for at gøre det muligt at skride ind over for falsk selvstændig erhvervsvirksomhed. (100)</p> <p>For at afgøre, hvorvidt der er tale om et ansættelsesforhold, bør det primære fokus være på faktiske forhold vedrørende arbejdstagerens aktiviteter og aflønning, uanset hvordan forholdet er beskrevet i eksempelvis aftalevilkårene mellem de to parter (100)</p> <p>EØSU efterlyser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indsamling af oplysninger om såkaldt "selvstændigt, økonomisk afhængigt arbejde" i EU • At man finder frem til, hvilke elementer de respektive EU-medlemsstater har til fælles i definitionen af lønmodtagere <p>Fremme gennemførelsen af undersøgelser, der muliggør en detaljeret evaluering af de nationale erfaringer, navnlig inden for grænseoverskridende områder¹⁹.</p>
Der er tale om et skjult ansættelsesforhold, når arbejdsgiveren behandler arbejdstageren på en måde, der skal skjule hans/hendes reelle juridiske status som arbejdstager, og hvor aftalevilkårene kan medføre, at arbejdstageren ikke får den beskyttelse, han/hun ellers har ret til.	Pålidelig lovgivning og en definition af falsk selvstændig erhvervsvirksomhed vil hjælpe reelle selvstændige og mikrovirksomheder. Falsk selvstændig erhvervsvirksomhed bør bekæmpes igennem bedre registrering og overvågning af den reelle position på arbejdsmarkedet.
Nogle af medlemsstaternes ordninger, der sigter mod at udvikle iværksætterkulturen, kan skabe konkurrenceforvriddning for reelle selvstændige, mikrovirksomheder og SMV'er (101)	<p>Det er vigtigt at undersøge, hvordan alle disse grupper påvirkes.</p> <p>Det skal overvejes, hvordan arbejdstagere, der reelt bliver selvstændige, kan få glæde af fælles faciliteter, herunder sociale sikringssystemer og pensionsordninger</p>
URIMELIG PRAKSIS	
I visse ekstreme tilfælde bliver arbejdstagere udnyttet, lever i ekstrem fattigdom og bliver ganske enkelt ikke betalt (fuldt ud) for at fastholde dem på byggepladsen (27)	"større bevidsthed om problemet og adfærdskodekser, personalerotation, streng overholdelse af reglen om dobbeltkontrol, klare regler for sponsorering og forbud mod at modtage gaver, oprettelse af centrale myndigheder, der tager sig af udbudsprocedurer og tildeling af kontrakter, en præcis beskrivelse af udbuddet og kontrol med overslagene, tilrettelæggelse af udbudsprocedurer,

¹⁹ Udtalelse CESE 639/2010 [EUT C 18 af 19.1.2011, s. 44](#).

	bl.a. hemmelig afgivelse af tilbud og forebyggelse af senere manipulering af tilbuddene, øget brug af e-udbud, udbudsmaterialet og omhyggelig kontrol udført af tilsynsmyndigheder, udelukkelse af virksomheder, der har gjort sig skyldige i korrupsion, og udformning af sorte lister/et korrupsionsregister ²⁰
--	--

PRAKTISKE ASPEKTER	
ANSVAR	
Der er en tendens til at skubbe risikoen ned gennem rækkerne. Belgien har f.eks. indført, at hovedentreprenøren har ansvaret (Kædeansvar) (31)	Rådet og Europa-Parlamentet er enedes om, at ansvaret ligger hos entreprenøren eller den næste underentreprenør, eller at erstatte det med lignende tiltag, hvor det er den rigtige løsning, (18)
På grund af kraftigt pres fra konkurrencen, kompleksiteten og mangel på gennemsigtighed bliver ansvars- og opgavefordelingen udvisket - særligt ned gennem virksomhedernes kaskadestrukturer (41)	For Frankrig og andre medlemsstater rangerede særligt underleverandørernes ansvarshæftelse (Artikel 12) højt på ønskelisten (forud for aftalen af 9.12.2013 om håndhævelsesdirektivet), som et obligatorisk princip for byggebranchen for at kunne modvirke sofistikerede bedragerstrategier (32)
FORBRUGERE	
Forbrugerorganisationer udviste ikke nogen særlig interesse i EØSU's undersøgelse - på trods af det faktum, at byggeprocesser og materialer er potentielt farlige for tredjeparter både under arbejdet, og efter det er færdigt.	
Forbrugernes ansvar for at vælge kontraktvilkårene	
FORPLIGTELSE VEDRØRENDE FORSIKRING²¹	
Mulige gråzoner i forhold til arbejdstagere fra andre medlemsstater (f.eks. Polen)	
FOR SEN BETALING	
Byggebranchen (og særligt SMV'er) er under hårdt pres på grund af forsinkede betalinger både fra private og offentlige kunder	Gennemfør direktivet om forsinket betaling (2011/7/EU) korrekt
	Overvågning og tiltag fra erhvervsorganisationer (privat sektor) og regering (offentlig sektor)
	Medlemsstater med kortere tidsfrister må ikke forlænge dem (Direktivet forbyder ikke forlængede betalingsfrister)
FORSIKRING	
Der har længe været problemer med forsikring for	

²⁰ Rapport om bekæmpelse af korrupsion i EU: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption/docs/acr_2014_da.pdf.

²¹ Et arbejdsdokument fra Kommissionen vil blive færdiggjort i første halvdel af 2014. Dette henviser til art. 23, § 1, i direktiv 2006/123/EF og drejer sig om aktiviteter, der udgør en sikkerheds- og sundhedsrisiko, som reelt indebærer professionel hæftelse.

virksomheder (særligt SMV'er), der opererer i andre medlemsstater ²²	
OFFENTLIGE UDBUD²³	
Ejere eller byggemyndigheder, som altid er på udkig efter det billigste bud, fører til svig (35)	De laveste bud burde stilles over for ekstra krav (eller bevisbyrde) (38)
Større virksomheder har bevæget sig i retning af at være projektrådgivningsfirmaer, der går efter en billig og derfor mindre kvalificeret arbejdsstyrke for at vinde licitationer (28)	Fremme det "Økonomisk mest fordelagtige udbud" samtidig med, at man konsekvent afviser abnormt lave bud (60) Offentlige udbudspakker er ofte unødvendigt store. Dette forhindrer SMV'er i at fungere som hovedentreprenører, og det begrænser konkurrencen for meget.

SAMARBEJDE	
DE LOKALE OG REGIONALE MYNDIGHEDER	
	Inddragelse af regionale og lokale myndigheder i EU-projekter gennem administrativt samarbejde (76)
E-FORVALTNING	
Der er forskelle på, hvor langt medlemsstaterne er nået, når det gælder indførelse af digital forvaltning	Gennemføre hurtige og brugervenlige (især SMV-venlige), flersprogede og billigere løsninger for digital forvaltning, som vil gøre det muligt at få det fulde udbytte af IKT (32)
Visse lovende løsninger til brug ved digital forvaltning har vist sig at være ineffektive ²⁴	
GENSIDIG ANERKENDELSE	
Gensidig anerkendelse af tilladelser og autorisationer udstedt på baggrund af sektorspecifikke EU-direktiver (F-gasser, bygningers energimæssige ydeevne, affaldsrelaterede aktiviteter osv.)	
GENSIDIG EVALUERING	
Gensidig evaluering er for besværlig for offentlige myndigheder	Veje fordelene af proceduren for gensidig evaluering op mod det deraf følgende besvær
INFORMATIONSSYSTEMET FOR DET INDRE MARKED (IMI):	
IMI-systemet bruges muligvis for lidt (75)	Udnytte IMI bedre til at kommunikere hurtigere og mere effektivt ²⁵
Kommunikation	
Det er ikke nemt at finde relevante og nyttige hjemmesider, selv ikke ved hjælp af søgemaskiner. De er ikke målrettet nationale virksomheder og arbejdstagere i tilstrækkelig grad, flersprogethed	Relevante nationale og europæiske hjemmesider bør være opdaterede gennem link til onlineinformation i de medlemsstater, der er involveret i udstationerede arbejdstageres bevægelighed. ²⁷

²² Se Kommissionens ELIOS-projekt (DG ENTR), som analyserer, hvordan et referencesystem ville kunne støtte (gen)forsikringssselskaber i risikovurdering på en måde, der er i overensstemmelse med målsætningerne i det indre marked (<http://www.elios-ec.eu/en/introduction>). Den 31. marts 2014 vedtog Kommissionen et arbejdsdokument om adgang til forsikringsdækning: http://ec.europa.eu/internal_market/services/dir/implementation/2012-communication/index_en.htm.

²³ Se EØSU's udtalelse CESE 979/2008, [EUT C 224 af 30.8.2008, s. 32](#), CESE 416/2007, [EUT C 161 af 13.7.2007, s. 40](#), CESE 1162/2011, [EUT C 318 af 29.10.2011, s. 113](#).

²⁴ Dette siges om det engang så varmt anbefalede Simplex-system i Portugal, som lider af mangel på ressourcer.

²⁵ Udtalelse CESE 1848/2011 [EUT C 43 af 15.2.2012, s. 14](#).

²⁷ Se EFBWW/FIEC's fælles hjemmeside om udstationeringen af arbejdstagere: <http://www.posting-workers.eu/>

er stadig ikke udbredt, de er ikke altid rettidigt opdaterede osv. Så der er nærmest ikke blevet gjort brug af nettets potentiale ²⁶ . I overensstemmelse med artikel 4 i direktivet om udstationering af arbejdstagere har hver medlemsstat et forbindelseskantor, der tager sig af udstationeringen af arbejdstagere.	Tættere samarbejde mellem offentlige myndigheder (f.eks. trafiklys, databaser osv.)
	Inddrage GD EMPL i håndteringen af information
	Samarbejdet skal forbedres og øges via netværk mellem forbindelseskantorerne og de lokale kontrolmyndigheder ved at dele informationer og data på tværs af institutioner og grænser (se f.eks. SIRS i Belgien og DNLF i Frankrig ²⁸). Brug af aftaler mellem offentlige myndigheder og arbejdsmarkedets parter er effektive instrumenter (Se aftale underskrevet 22. juni 2012 i Belgien mellem de relevante offentlige myndigheder og arbejdsmarkedets parter i byggebranchen)
KVIKSKRANKER²⁹	
Kvikskranker bruges for lidt, de er ikke særlig kendte, og der mangler informationer om, hvordan man kommer i kontakt med dem (46)	<ul style="list-style-type: none"> • Det vil være en fordel med en enkelt EU-portal (det vil kunne være med til at løse over de problemer, der potentielt kan opstå på grund af de nationale forskelle i kompetencer og tilgange - særligt i forhold til sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen. Det kan også gælde standarder - eksempelvis for teknisk udstyr som kraner, store entreprenørmaskiner, autorisationer, licenser og så videre); (32) • Kvikskranker bør ikke kun være online, men bør også findes fysisk; • EU-dækkende oplysningskampagne
Problemer med den måde, som kvikskrannerne fungerer på, omfatter bevis for identitet, brug af elektroniske underskrifter osv. (75)	Forbedre information om den midlertidige levering af tjenesteydelser og om tekniske aspekter
Kvikskranker er ikke tilstrækkeligt til at yde assistance af god kvalitet eller service på et passende niveau (75)	<ul style="list-style-type: none"> • Udvælge den virkelig nødvendige information - f.eks. nødvendig og detaljeret information om nationale rettigheder for arbejdstagere og skatteforhold (særligt i forhold til moms); (75) • Sikre, at kvikskrannerne reelt er transaktionsplatforme, hvor procedurer kan gøres færdige, hvorved de går langt videre end passiv levering af informationer; • Brugervenligheden skal forbedres og bureaukratiet skal reduceres (hos kvikskrannerne selv og når det gælder en reduktion af de generelle procedurer)
	Kvikskranker skal være lig med administrativ forenkling (75)
Varierer fra en medlemsstat til den næste (35)	Kvikskranker skal levere information om lovgivningen på arbejdsmarkedsområdet i de enkelte medlemsstater

²⁶ Se følgende hjemmesider med information om praksisser så som falsk selvstændig erhvervsvirksomhed: <http://www.stopsocialdumping.eu/> og <http://www.faire-mobiliteet.de/>.

²⁸ <http://www.emploi.belgique.be/sirs.aspx> og <http://www.economie.gouv.fr/dnlf>.

²⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/eu-go/.

	<i>Dialog og udvekslingen af bedste praksis mellem medlemsstaternes kvikskranke på lige fod i alle medlemsstater</i>
Der finder ikke bevidstgørelses- og oplysningskampagner sted i overensstemmelse med tjenesteydelsesdirektivet ³⁰ (81)	<i>Rettidige informationskampagner, hvor handelskamre og lignende skal involveres i videreformidlingen;</i>
	<i>Øge sammenhængen mellem politikker og resultater eller konsekvenser på stedet</i>
Der findes forskellige kilder på samme tid, hvor en enkelt portal (f.eks. den ideelle kvikskranke) ville levere en åbenbar merværdi ved at gøre livet nemmere for alle parter (82)	<i>Indføre kvikskranke-konceptet i hele processen</i>
Mangel på flersprogethed - selvom meningen med kvikskranke er, at de formidler aktiviteter på tværs af grænser (82)	<i>I det mindste bør engelsk være en mulighed, men flersprogethed vil gøre det tilgængeligt for en større målgruppe</i>
	<i>Medlemsstater skal underskrive et "kvikskranke-charter" med kvantitative indikatorer (84)</i>
SAMARBEJDE	
Samarbejdet mellem offentlige myndigheder er ikke godt nok. Det er opfattelsen, at IMI- ³¹ og SOLVIT-netværkene bruges for lidt (40)	
Samarbejde mellem økonomiske aktører og offentlige myndigheder er afgørende i forhold til at gøre noget resolut ved visse spørgsmål (27)	<i>Opdatering af information om nationale krav via samarbejde mellem kvikskranke (46)</i>
SOLVIT	
SOLVIT bruges for lidt ³² (78)	<i>Flere ansatte og et større budget</i>
	<i>Bedre kommunikation og information (inklusive multiplikatorer og medier)</i>

TJENESTEYDELSER I DET INDRE MARKED	
GENNEMFØRELSE AF TJENESTEYDELSESDIREKTIVET	
Fragmenteret fortolkning og utilstrækkelig gennemførelse af tjenesteydelsesdirektivet	<i>Effektiv håndhævelse - en smart og hurtig måde at skabe vækst uden offentlige udgifter</i>
	<i>Overensstemmelse mellem peer review (jf. tjenesteydelsesdirektivet) og gensidig evaluering (jf. direktivet om erhvervsmæssige kvalifikationer)</i>
	<i>Indkredse områder, hvor medlemsstater i alt for høj grad blokerer for adgang til visse erhverv</i>
	<i>Vælg gensidige anerkendelse, hvor harmonisering ikke er gældende</i>
	<i>Lære af grænseregioner. Samarbejde på tværs af grænser giver ofte eksempler i mindre skala på,</i>

³⁰ Eurochambres påpegede, at gennemførelsen af direktivet ikke var tidsmæssigt afstemt med informationskampagner i visse medlemsstater.

³¹ Se http://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/. Informationsværktøj for offentlige myndigheder med henblik på at udveksle bedste praksis om gennemførelsen af direktivet (se forordning (EU) 1024/2012). Dette dækker bl.a. over tjenesteydelser, udstationeringen af arbejdstagere og professionelle kvalifikationer.

³² Udtalelse CESE 1848/2011 [EUT C 43 af 15.2.2012, s. 14](#). Se også EØSU-udtalelser om akten for det indre marked (CESE 525/2011, [EUT C 132 af 3.5.2011, s. 47](#), CESE 1583/2011, [EUT C 24 af 28.1.2012, s. 99](#), CESE 1575/2012, [EUT C 299 af 4.10.2012, s. 165](#), CESE 2039/2012, [EUT C 76 af 14.3.2013 s. 24](#)) som peger på, at SOLVIT har for få ansatte og mangler ressourcer. SOLVIT er generelt usynlig (Mange civilsamfundsorganisationer og lokale handelskamre er totalt uvidende om dets eksistens).

	<p>hvordan det indre marked rent faktisk kan fungere.</p> <p>Sætte hurtige procedurer for traktatbrudssager i gang, når der opdages brud på direktivet</p>
Serviceudbydere er udsat for urimelig diskriminerende praksis (nationalitet, bopæl)	Medlemsstaterne skal gennemføre artikel 20, stk. 2, i tjenesteydelsesdirektivet
Utilstrækkelig grænseoverskridende forsikringsdækning for serviceudbydere	<p>Dialog mellem interessenterne³³</p> <p>Bestemmelserne i direktivet skal anvendes og håndhæves rigtigt på stedet ("gør som aftalt"-princippet)</p>
Det er overladt til medlemsstaterne at tage beslutningen om at fjerne visse begrænsninger (Artikel 15 og 16), som i nogle få begrundede tilfælde muligvis kan retfærdiggøres i følge tjenesteydelsesdirektivet, hvis der er en tvingende almen interesse - gråzoner/protektionisme (83)	<p>Regeringer og ansvarlige myndigheder skal gennemføre en reel analyse af nærhedsprincippet af nationale regler og autorisationsmodeller</p> <p>En frivillig tilgang har sine begrænsninger, og det vil muligvis være mere nyttigt at tydeliggøre, hvad nærhedsprincippet indebærer, og hvad "tvingende almene hensyn" præcis dækker over</p> <p>En åben diskussion om den gennemførte nærhedsanalyse og om, i hvilken grad medlemsstaterne har udnyttet deres manøvrerum og beholdt visse - for at sige det mildt - tvivlsomme begrænsninger</p> <p>Medlemsstaterne skal altid respektere indholdet i et direktiv eller en forordning, undgå tvetydigheder og afstå fra at tilføje ekstra krav, som kan føre til, at erhvervslivet påføres ekstra omkostninger</p>
Selvom tjenesteydelsesdirektivets dækningsområde er bredt, så omfatter det ikke en hel række vigtige krav, som påvirker serviceudbydere direkte.	<p>Kommissionen bør gennemføre yderligere dybtgående analyser af den praktiske virkning, herunder tilbageværende problemer og barrierer for servicemarkeder generelt og de reelle behov (83)</p> <p>Denne analyse bør også tage alle de relevante områder med i betragtning, som ikke er behandlet i tjenesteydelsesdirektivet, såsom erhvervsmæssige kvalifikationer, udstationering af arbejdstagere, e-handelsdirektivet, forbrugerbeskyttelsesbestemmelser i forhold til de gældende bestemmelser (Rom I- og Rom II-forordningerne³⁴) eller domstolens myndighedsområde (i Bruxelles I-forordningen) (83)</p> <p>Indføre en ægte integreret tilgang til tjenesteydelser i Europa (83)</p>
Mangel på pres på medlemsstaterne for at få gjort fremskridt (overensstemmelse, konvergens, fælles offentlig interesse osv.)	<p>Genindføre den formelle rapportering, som Kommissionen (GD MARKT) stod for (i 2009 og 2010) via regelmæssige og detaljerede offentlige "informationsnoter" til Konkurrenceevnerådet (og Europa-Parlamentet) om "status for gennemførelsen af tjenesteydelsesdirektivet" (83)</p> <p>Denne justerede rapportering bør fokusere på det bredere emne: status på det indre marked for tjenesteydelser (84)</p> <p>Ud over kvantitative data om gennemførelsen bør</p>

³³ Se fodnote 22.

³⁴ http://europa.eu/legislation_summaries/justice_freedom_security/judicial_cooperation_in_civil_matters/l16027_en.htm.

	det også omfatte de reelle resultater / hvordan markedet for tjenesteydelser fungerer i virkeligheden, barrierer og problemer som virksomheder og forbrugere står over for, samt skabe mere åbenhed om de tilbageværende problemstillinger og benchmarke de opnåede fremskridt (84)
Fraværet over hele linjen af et ægte indre markeds-perspektiv (f.eks. tjenesteydelser, som falder ind under tjenesteydelsesdirektivet, og dem, der er uden for dets dækningsområde ³⁵)	Integreret tilgang til tjenesteydelser i det indre marked gennem et horisontalt instrument (83)
	Behov for sammenhæng med andre EU-direktiver og -tiltag (integreret eller holistisk tilgang) (84)
KONTROLLER	
Det er nødvendigt med grundige undersøgelser for at opspore bedrag (35)	Skabe et EU Arbejdstilsyn for at hjælpe medlemsstaterne med at håndtere grænseoverskridende bedrageri og komme med evidensbaseret input til lovgiverne samtidig med, at man forbedrer samarbejdet mellem nationale myndigheder (særligt med de medlemsstater, som har strukturelle problemer)
	Eller vælge øget samarbejde mellem de nationale arbejdstilsyn for at komme ud over komplekse spørgsmål som nationale kompetencer og suveræniteten
Deraf følgende problemer som sprog, mangel på dokumenter, bevis på ansættelse osv. (35)	Se på det belgiske LIMOSA-system ³⁶ når man overvejer et system for udveksling af oplysninger og bedre kontroller
Transnationale aktører agerer i et juridisk miljø med store forskelle på grund af uensartede nationale lovgivninger (35)	Et EU-løndokument ville være nyttigt, hvis det var baseret på en database, som ville give medlemsstaterne mulighed for at tjekke, om informationerne er troværdige
Der mangler stadig forudgående koordineringssamarbejde (inklusiv arbejdsmarkedets parter) og gennemsigtighed - særligt i lyset af, hvor stor betydning bedrageri har	"Hænge svindlerne ud" ved at bruge VIES-databasen ³⁷ til at vælge underleverandører (32)
Samarbejde mellem nationale myndigheder - herunder undervisningsprogrammer - skal udvikles yderligere. Det skyldes særligt afvigende juridiske systemer og referencer	Erklæringen om aktiviteten skal kunne bruges alle steder (32)
Kontrolinstrumenter eller -organer har for få ansatte og er overbebyrdede, samtidig med at virksomheder, der er i god tro, forsvinder fra markedet (31)	Medlemsstaterne bør have mulighed for at anvende nuværende og ekstra kontrolforanstaltninger samt administrative formaliteter, der anses for at være effektive og nødvendige - uden overregulering
Jo mere komplekse opgaverne er, jo flere	Overveje nye overvågningstiltag eller erklæringer i

³⁵ Private sikkerhedstjenester, transport i byområder, taxi-tjenester, sundhed, sociale tjenester og den service, som vikarbureauer yder. Der gøres også opmærksom på forhold så som manglende anerkendelse af faglige kvalifikationer, det antal af lovregulerede erhverv og specialiseringer, der er krav om, dobbelt-forsikring og den manglende gensidige anerkendelse samt modsatrettede nationale standarder.

³⁶ LIMOSA-erklæringen omfatter udstationeringen af arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende - dvs. grænseoverskridende arbejdet generelt.

³⁷ EU's momsdatabase: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/traders/vat_number/index_en.htm. Dette ville indebære et papirløst miljø, brugervenlighed (f.eks. rødt/grønt lys) og at nationale offentlige myndigheder (f.eks. arbejdstilsyn) skulle være ansvarlige for de administrative procedurer.

ressourcer er der brug for.	overensstemmelse med direktiverne
LOVREGULERED E ERHVERV³⁸	
Kommissionens holdning, når det gælder om at fremme adgangen til lovregulerede erhverv (dvs. en form for deregulering), vil bringe en række erhvervssektorer i fare - herunder byggebranchen	Regulering indebærer en højere grad af kontrol (29)
Det kan også føre til en udviskning af de faglige grænser og ansvarsområder, hvilket ville kunne være med til at underminere offentlighedens tillid til tjenesteudbydere	
Vær forsigtig med deregulering i visse sektorer - inklusiv byggebranchen	Effektiv gennemførelse af det nye direktiv om erhvervsmæssige kvalifikationer
Lovregulerede erhverv er forskellige fra den ene medlemsstat til den anden (38)	
MARKEDSOVERVÅGNING	
Et næsten "sanktionsfrit" miljø fremmer bedrageriske eller kriminelle aktiviteter.	Udelukkelse fra markedet (27)
	Højere bøder og sanktioner (19)
Markedernes ekstreme kompleksitet gør det svært for offentlige myndigheder at kontrollere og nemt for bedrageriske firmaer at omgå lovgivningen eller at slippe uden om enhver form for ansvar eller hæftelse	Sætte ind over for det presserende problem med jobagenturer, som opererer i flere lande (46)
Uklar sammenhæng mellem den reducerede offentlige tilstedeværelse (f.eks. på grund af manglende ressourcer eller politiske engagement ³⁹) inden for områder, hvor det altid har været forventet, at det offentlige ville angive retningen, og forværrelsen af de generelle ansættelses-, leve- og forretningsvilkår.	De offentlige myndigheders synlighed sammen med bedre samarbejde mellem administrationer på nationalt niveau og på tværs af grænser (26)
	Udvikling af løsninger til offentlig digital administration
TJENESTEYDELSER I DET INDRE MARKED	
Fraværet af et integreret marked for tjenesteydelser forklarer en del af forskellen i produktivitet mellem USA og EU gennem de sidste 20 år	Sænke de barrierer, der er skabt af et dyrt kludetæppe af nationale bestemmelser (78)
Markeder for tjenesteydelser er ofte kraftigt regulerede. Der er også betydelige forskelle mellem nationale bestemmelser, som hæmmer udbud af tjenesteydelser på tværs af grænser	
tjenesteudbydernes manglende indførelse af nye organisatoriske metoder til maksimering af fordelene ved IKT	
Direktivet giver regeringerne et for stort frirum til at afgøre, hvordan man definerer en hindring for etablering eller en hindring for udbud af service på tværs af grænser. De kan betegne sådanne hindringer som "forholdsmæssige" (78)	Den gensidige evaluering bør være en permanent evaluering af reguleringen af tjenesteydelser for at opfordre lovgiverne til at fjerne overflødige regler og stole på hinandens regler
Når markedet for tjenesteydelser ikke virker godt nok, hindrer det euroens evne til at tackle chok og	

³⁸ Se også Kommissionens tiltag for gennemsigtighed om adgang til lovregulerede erhverv: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-897_en.htm?locale=da.

³⁹ Dvs. faldet i antallet af ansatte i arbejdstilsyn, kontaktpunkter for offentlige serviceopgaver osv. Grundlæggende er der tale om princippet om "stadigt færre personer udfører stadigt mere komplekse job".

den monetære unions evne til at fungere korrekt (79)	
Der er flere hindringer inden for servicesektoren end inden for varer. Salgbarheden er lav og fragmenteret, og SMV'er har problemer med etableringsfriheden (79)	
Fjernelsen af interne barrierer inden for EU afhænger i kritisk grad af afskaffelsen eller en reform af den nationale regulering af tjenesteydelser.	<i>Dette forudsætter dybtgående nationale reformer, som skal føre til markeder for tjenesteydelser med mere konkurrence, der fungerer bedre overalt. Dette er afgørende og langt mere vigtigt for EU's vækst end f.eks. at blive udsat for handel med tjenesteydelser på tværs af de interne grænser internt i EU.</i>
tjenesteydelser lider under forskellige i regler eller store forskelle mellem medlemsstaterne ⁴⁰ (79)	
Fordele ved at gøre det indre marked for tjenesteydelser færdigt (hvilket vil gå langt videre end det horisontale tjenesteydelsesdirektiv) mangler stadig at blive forstået fuldt ud (79). Udnyttelse af fordelene fra et bedre fungerende marked for tjenesteydelser er ikke altid bare et spørgsmål om mere konkurrence (80)	<i>Ingen nye overslag inden for finansielle tjenesteydelser er tilsyneladende endnu tilgængelige, mens der inden for netværksindustrierne kun er nogle ad hoc-forsøg (som peger på ret betydelige fordele). Inden for professionelle tjenester findes der ingen pålidelige overslag. På ingen af de tre områder findes der et reelt indre marked, hvilket peger på, at man ville kunne opnå betydelige yderligere fordele. De meget store økonomiske fordele ved tjenesteydelsesdirektivet er først nu ved at vise sig, og de mellemlange og langsigtede fordele vil næsten helt sikkert nå op på adskillige procentpoint af BNP - hvis ikke mere. Og når man dertil lægger de fordele ved færre forskelle i regelsættene, som længe har været overset, så er fordelene endnu højere</i>
At reglerne for det indre marked er ikke fuldt gennemført ⁴¹ - ufuldstændig gennemførelse/ administrative og proceduremæssige byrder - lægger hindringer i vejen for professionelle tjenester (97)	<i>Dette kræver betragtelige investeringer i infrastrukturen (gas, el, toget og internet) over lange perioder i hele EU. I sammenhæng med den bredere digitale agenda er det digitale indre marked et enestående eksempel</i>

⁴⁰ "Denne "forskel i regelsættet" kan blive meget dyr for virksomheder med et europæisk fokus - for hvert land vil der blive pålagt særlige etableringsomkostninger, som vil skulle tjenes ind igen, før investeringen og etableringen kan betale sig. Sådanne tilbagevendende faste udgifter virker ekstremt afskrækkende for SMV'er i servicebranchen og er som minimum ikke nogen hjælp for mange andre leverandører. (...) En begrænset reduktion af forskellene i regelsættet i OECD har allerede betydet en betragtelig stigning i tilgangen af udenlandske direkte investeringer. Centre for European Policy Studies (CEPS). Special Report. 67, side 17.

⁴¹ Se Observatoriet for Det Indre Markeds oversigt over hindringer mod det indre marked. <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.publications.24626>.

BILAG

MÅL OG METODE

EØSU ønsker at give et realistisk billede af status og over værktøjerne (hvad enten de er tilgængelige i øjeblikket eller stadig skal udvikles), som er nødvendige for at finde løsninger på problemerne. Disse resultater er baseret på⁴²:

- Evaluering af relevante dokumenter og data fra forskellige kilder (institutioner, medier, akademiske kredse, arbejdsmarkedets parter, interessegrupper, tænketanke osv.);
- Evaluering af interviews gennemført af en delegation af EØSU-medlemmer⁴³ med arbejdsmarkedets parter i byggebranchen og de offentlige myndigheder i seks medlemsstater (Belgien, Frankrig, Polen, Portugal, Rumænien og Tyskland) og med repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, institutioner og tænketanke med base i Bruxelles;
- Relevante EØSU-udtalelser.

Af en række årsager⁴⁴ kan der være forskelle mellem de oplevede problemer og den faktiske situation (nogen kunne måske være fristet til at sige, at der er tale om et mål i bevægelse!), men rapporten sigter mod at give en et antal mulige løsninger, som beslutningstagerne kan vælge ud fra.

DIREKTIVERNE KORT FORTALT

Formålet med tjenesteydelsesdirektivet 2006/123/EF.	Formålet med direktivet om udstationering af arbejdstagere (96/71/EF)	Formålet med håndhævelsesdirektivet (COM (2012) 0131) ⁴⁵
<p>Lette udøvelsen af etableringsfriheden for tjenesteydere samt den frie bevægelighed for tjenesteydelser og samtidig sikre et højt kvalitetsniveau for tjenesteydelser</p> <p>Forenkle de administrative procedurer</p> <p>Fjerne diskriminerende, redundante eller uforholdsmæssige krav</p> <p>Styrke administrativt samarbejde mellem medlemsstaterne</p> <p>Styrke forbrugernes rettigheder</p>	<p>Muliggøre levering af tjenesteydelser på tværs af grænserne samtidig med, at de udstationerede arbejdstageres rettigheder og arbejdsvilkår er beskyttet i hele EU;</p>	<p>Muliggøre en bedre og mere ens gennemførelse, anvendelse og håndhævelse af direktiv 96/71/EF - herunder tiltag, der skal forhindre og straffe misbrug eller omgåelse af de gældende regler.</p> <p>Sikre respekten for en passende beskyttelse af udstationerede arbejdstageres rettigheder - særligt en håndhævelse af de ansættelsesvilkår, som gælder der, hvor tjenesten skal ydes, samtidig med at der skal ske en sikring af tjenesteudbydernes ret til at levere tjenesteydelser og den frie konkurrence promoveres.</p>

⁴² Evalueringen af besvarelsener af spørgeskemaet vil blive tilføjet rapporten som et bilag senere.

⁴³ Medlemmer af Observatoriet for Det Indre Marked, Ivan Voleš, Ulric Schröder (Gruppe I), Christoph Lechner, Martin Siecker, formand for Den Faglige Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug (INT, begge Gruppe II), Jorge Pegado Liz (Gruppe III). Medlemmer af Arbejdsmarkedsobservatoriet Ana Boneta (Gruppe I), Denis Meynet (Gruppe II, næstformand for observatoriet), Eugen Lucan (Gruppe III).

⁴⁴ Rapporterede problemer kan være udtryk for særlige økonomiske interesser, de nationale sammenhænge er forskellige osv.

⁴⁵ Europa-Parlamentets Udvalg for Beskæftigelse, Sociale Spørgsmål stemte om rapporten den 18. marts 2014. Se også fodnote 50.

TJENESTEYDELSESDIREKTIVET

Dette direktiv fastsætter de **almindelige bestemmelser med henblik på at lette udøvelsen af etableringsfriheden for tjenesteydere samt den frie bevægelighed for tjenesteydelser**. Det har fokus på følgende fire nøgleprincipper:

- At lette etableringsfriheden for tjenesteudbydere og friheden til at yde tjenesteydelser i EU;
- At styrke rettighederne for modtagerne af tjenesteydelser som brugere;
- At promovere tjenesteydelsernes kvalitet;
- At skabe effektivt administrativt samarbejde mellem medlemsstaterne;

Direktivet etablerer en overordnet juridisk ramme for enhver service, som ydes for penge (bortset fra udelukkede sektorer), mens den specifikke karakter af visse aktiviteter eller faggrupper tages i betragtning. Dette direktiv dækker en bred gruppe af serviceaktiviteter, som står for omkring 40 % af EU's BNP og beskæftigelse.

Det dækker sektorer som **byggeri** og håndværksindustrier (...), flertallet af **lovregulerede erhverv** (eksempelvis advokater, arkitekter, ingeniører, revisorer)⁴⁶.

Artikel 17⁴⁷ i dette direktiv siger, at **Artikel 16** ("*Medlemsstaterne respekterer tjenesteyderes ret til at udføre tjenesteydelser i en anden medlemsstat end den, de er etableret i. Den medlemsstat, hvor tjenesteydelsen udføres, sikrer fri adgang til at optage eller udøve servicevirksomhed på dens område*") **ikke omfatter (...) områder, som er dækket af direktiv 96/71/EF** (udstationering af arbejdstagere)

DIREKTIVET OM UDSTATIONERING AF ARBEJDSSTAGERE

I byggebranchen gælder de grundlæggende betingelser, som er bestemt i overenskomsterne og i lovgivningen⁴⁸.

- (a) maksimal arbejdstid og minimumshvileperioder;
- (b) mindste antal betalte feriedage pr. år;
- (c) mindsteløn*, herunder overtidsbetaling;
- (d) betingelserne for at stille arbejdstagere til rådighed, især via vikarbureauer⁴⁹;
- (e) sikkerhed, sundhed og hygiejne på arbejdspladsen;
- (f) beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til arbejds- og ansættelsesvilkår for gravide kvinder og kvinder, der lige har født, samt for børn og unge;
- (g) ligebehandling af mænd og kvinder samt andre bestemmelser vedrørende ikke-forskelsbehandling;

* I forbindelse med dette direktiv defineres begrebet mindsteløn i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis i den medlemsstat, på hvis område arbejdstageren er udstationeret.

⁴⁶ Andre områder som udlejningsforretninger, erhvervsservice (eksempelvis kontorforsyning, ledelsesrådgivning og reklamebranchen), turisme, ejendomsmæglervirksomhed og privat undervisning.

⁴⁷ Artikel 17, stk. 6 siger, at Artikel 16 ikke omfatter "områder, som er omfattet af afsnit II i direktiv 2005/36/EF samt krav i medlemsstater, hvor serviceydelsen leveres, der begrænser en aktivitet til en særlig profession".

⁴⁸ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=471>.

⁴⁹ Se direktiv 2008/104/EF, som omhandler mobile luftkonditioneringsanlæg.

HÅNDHÆVELSESDIREKTIVET

Formålet med håndhævelsesdirektivet er at forbedre gennemførelsen, brugen og håndhævelsen af direktivet om udstationering af arbejdstagere.

Artikel 4- Identifikation af en ægte udstationering og hindring af misbrug og omgåelse⁵⁰

1. Med henblik på at gennemføre, anvende og håndhæve direktiv 96/71/EF foretager de kompetente myndigheder en samlet bedømmelse af alle faktuelle elementer, der anses for at være nødvendige, herunder navnlig dem der er fastlagt i stk. 2 og 3 i denne artikel. Disse elementer er beregnet på at hjælpe de kompetente myndigheder, når de gennemfører inspektioner og kontroller, og når de har grund til at tro, at en arbejdstager ikke opfylder betingelserne for at være udstationeret arbejdstager i henhold til direktiv 96/71/EF. Disse elementer indgår som vejledende faktorer i den samlede bedømmelse, der skal foretages, og må derfor ikke vurderes isoleret.

2. For at fastslå, hvorvidt en virksomhed reelt udøver andre væsentlige aktiviteter end udelukkende intern forvaltning og/eller administrative aktiviteter, foretager de kompetente myndigheder en samlet bedømmelse af alle faktuelle elementer, der kendetegner de aktiviteter, som en virksomhed set over en længere periode udøver i etableringsmedlemsstaten, og – hvis dette er nødvendigt – i værtsmedlemsstaten. Disse elementer kan navnlig omfatte:

- a) det sted, hvor virksomheden har hjemsted, og dennes administration er placeret, hvor den benytter kontorer, betaler skat og socialsikringsbidrag og, hvor dette er relevant, i overensstemmelse med national lovgivning har tilladelse til at udøve et erhverv eller er optaget i handelskamre eller faglige organisationer;
- b) det sted, hvor de udsendte arbejdstagere hverves, og hvorfra de udstationeres;
- c) den lovgivning, der finder anvendelse på de kontrakter, som virksomheden indgår dels med sine arbejdstagere, dels med sine kunder;
- d) det sted, hvor virksomheden udøver sine vigtigste forretningsaktiviteter, og hvor den beskæftiger administrativt personale;
- e) antallet af udførte kontrakter og/eller størrelsen af omsætningen i etableringsmedlemsstaten under hensyntagen til den specifikke situation for bl.a. nyetablerede virksomheder og SMV'er.

3. For at kunne vurdere, om en udstationeret arbejdstager midlertidigt udfører sit arbejde i en anden medlemsstat end den, hvor vedkommende normalt arbejder, undersøges alle faktuelle elementer, der karakteriserer et sådant arbejde og arbejdstagerens situation. Disse elementer kan navnlig omfatte:

- a) arbejdet udføres i en begrænset periode i en anden medlemsstat;
- b) datoen, hvorpå udstationeringen starter;
- c) at udstationeringen finder sted til en anden medlemsstat end den, hvori eller hvorfra arbejdstageren sædvanligvis udfører sit arbejde i henhold til forordning (EF) nr. 593/2008 (Rom I) og/eller Romkonventionen;
- d) at den udstationerede arbejdstager vender tilbage til eller forventes at genoptage sit arbejde i den medlemsstat, fra hvilken den pågældende er udstationeret, efter færdiggørelsen af arbejdet eller leveringen af tjenesteydelserne, for hvilke han eller hun var udstationeret;
- e) aktiviteternes beskaffenhed;
- f) at udgifter til rejse, kost og logi er betalt eller godtgøres af arbejdsgiveren, der udstationerer arbejdstageren, og i bekræftende fald hvorledes betaling sker eller den anvendte godtgørelsesmetode;
- g) eventuelle tidligere perioder, hvor stillingen har været besat af den samme eller af en anden (udstationeret) arbejdstager.

4. Manglende opfyldelse af et eller flere af de faktuelle elementer, der er fastsat i stk. 2 og 3, fører ikke automatisk til, at en situation udelukkes fra at blive karakteriseret som en udstationering. Vurderingen af disse elementer skal tilpasses til hvert enkelt tilfælde og tage hensyn til de særlige forhold, der kendetegner situationen. Kriterierne skal tilpasses efter hvert enkelt tilfælde og tage hensyn til de

⁵⁰ Artikel 4 af Europa-Parlamentets beslutning vedtaget 16. april (P7_TA-PROV(2014)0415, provisorisk tekst).

særlige forhold, der kendetegner situationen.

5. De i denne artikel omhandlede elementer, som de kompetente myndigheder bruger i deres overordnede vurdering af, om en situation er en ægte udstationering, kan også anvendes til at fastslå, hvorvidt en person er omfattet af den gældende definition af en arbejdstager i henhold til artikel 2, stk. 2 i direktiv 96/71/EF. Medlemsstaterne bør lade sig vejlede bl.a. af konkrete forhold vedrørende det arbejde, der udføres, underordningsforhold og aflønning af arbejdstageren, uanset hvordan forholdet karakteriseres i en aftale, hvad enten det er kontraktuelt eller ej, som måtte være blevet indgået mellem parterne.

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OM DIREKTIVERNE

EØSU har afgivet en række udtalelser om tjenesteydelser og udstationering af arbejdstagere. I sin udtalelse om det indre markeds sociale og miljømæssige dimension⁵¹ gentog udvalget, at "arbejdsmarkedsintegration er den bedste garanti mod social udstødelse." Man kunne tilføje, at mens markedet pr. definition er internationalt, så forbliver arbejdskraftens natur stadig national. Logisk nok rejser dette spørgsmålet om overensstemmelse og sammenhæng - eller manglen på samme - inden for det indre marked: EU's politikker målrettet integration vil nødvendigvis være problematiske (eller mislykkes), hvis de mangler et sammenhængende fælles grundlag på tværs af grænser. I sin udtalelse om retningslinjer for udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser⁵² opfordrede EØSU "til styrkelse af reglerne om udstationering af arbejdstagere, bl.a. ved at tydeliggøre og forbedre bestemmelserne i direktivet om udstationering af arbejdstagere og ved at fremme samarbejde mellem medlemsstaternes myndigheder." Det udtalte også, at der stadig var et klart behov for en "bedre gennemførelse og effektivt administrativt samarbejde mellem medlemsstaterne" særligt for at forhindre unødvendige administrative omkostninger. Med henblik på at fremme levering af tværnationale tjenesteydelser under rammevilkår baseret på fair konkurrence er det vigtigt at have ensartede minimumsbetingelser for beskæftigelse i overensstemmelse med national lovgivning og kollektive overenskomster.

EØSU så på EU-Domstolens afgørelser om direktivet om udstationering af arbejdstagere i to udtalelser: *Det indre markeds sociale dimension*⁵³ og *Tolv løftestænger til at skabe vækst og øget tillid*⁵⁴. EØSU opfordrede til

- afklaring og forbedring af bestemmelserne i direktivet om udstationering af arbejdstagere;
- mere effektivt samarbejde mellem medlemsstaternes myndigheder;
- gennemførelse af princippet om forbud mod forskelsbehandling med hensyn til arbejds- og lønvilkår;
- høringer af arbejdsmarkedets parter;
- ingen forskelsbehandling af virksomheder på det indre marked.

RELEVANTE EØSU-UDTALELSER		
EØSU's UDTALELSER	REFERENCE	ORDFØRER
Tjenesteydelsesdirektivet	CESE 137/2005, EUT C 221 af 8.9.2005, s. 113.	A. Metzler E. Ehnmark
Det indre marked for tjenesteydelser – arbejdsmarkeds- og forbrugerbeskyttelseskrav	CESE 793/2007, EUT C 175 af 27.7.2007, s. 14.	K. Alleweldt

⁵¹ CESE 36/2009, [EUT C 182 af 4.8.2009, s. 1.](#)

⁵² CESE 1387/2012, [EUT C 351 af 15.11.2012, s. 61.](#)

⁵³ CESE 970/2010, [EUT 44, 11.2.2011, s. 90.](#)

⁵⁴ CESE 1583/2011, [EUT 24, 28.1.2012, s. 99.](#)

Det indre markeds sociale og miljømæssige dimension	CESE 36/2009, EUT C 182 af 4.8.2009, s. 1.	A. Adamczyk
Det indre markeds sociale dimension	Den sociale dimension af det indre marked CESE 970/2010, EUT C 44 af 11.2.2011, s. 90.	T. Janson
Det indre marked for tjenesteydelser	CESE 1161/2011, EUT C 318 af 29.10.2011, s. 109.	M. Siecker
Faglige kvalifikationer	EØSU 1046/2012 EUT C 191/103 af 29.6.2012, s. 103	A. Metzler
Udstationering af arbejdstagere	CESE 1387/2012, EUT C 351, 15.11.2012, s. 61.	T. Janson
Den europæiske sociale mærkningsordning	CESE 1820/2012, EUT C 76 af 14.3.2013, s. 20.	A. Rodert
Misbrug af statussen som selvstændig erhvervsdrivende	EØSU 2063/2012. EUT C 161 af 6.6. 2013, s. 14.	M. Siecker
Nye tendenser inden for selvstændigt arbejde, særligt for så vidt angår økonomisk afhængigt selvstændigt arbejde.	CESE 639/2010, EUT C 18 af 19.1.2011, s. 44.	J.M. Zufiaur Narvaiza
Bæredygtig konkurrenceevne i byggesektoren	CESE 2295/2012, EUT C 198 af 10.7.2013, s. 45.	L. Plosceanu

RELEVANTE EØSU-UDTALELSER

Akten for det indre marked – manglende foranstaltninger	CESE 3154/2013, EUT C 67 af 6.3. 2014, s. 53.	B. Federspiel, I. Voleš og M. Siecker
Akten for det indre marked II – Sammen om fornyet vækst	CESE 2039/2012, EUT C 76 af 14.3. 2013, s. 24.	M. Siecker, I. Voleš og B. Federspiel
Akten for det indre marked - Tolv løftestænger til at skabe vækst og øget tillid:	CESE 1583/2011, EUT C 24 af 28.1. 2012, s. 99.	I. Voleš, B. Federspiel og M. Siecker
Akten for det indre marked II – nøgleaktioner	CESE 1575/2012, EUT C 299 af 4.10. 2012, s. 165.	I. Voleš, B. Federspiel og M. Siecker
På vej mod en akt for det indre marked - For en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne	EØSU 525/2011. EUT C 132 af 3.5. 2011, s. 47.	I. Voleš, B. Federspiel og M. Siecker
Små virksomheder i en stor verden – et nyt partnerskab for SMV'ernes udnyttelse af de globale muligheder	CESE 1293/2012, EUT C 229 af 31.7.2012, s. 49.	I. Voleš
Hen imod et borgerorienteret og menneskeligt perspektiv i politikken for det indre marked	CESE 466/2012, EUT C 143 af 22.5. 2012, s. 17.	J. Pegado Liz